

Selo Grgurevci je smešteno na južnoj padini Fruške gore i preko cele godine obasjano je suncem. Sa padine Golo brdo koje se nalazi sa severne strane Grgurevaca, otvara se lep pogled prema Sremskoj Mitrovici, donjem Sremu i Mačvi. Na mestu današnjih Grugurevaca pronađeni su ostaci naselja iz preistorijskog vremena. U Grgurevcima je rođen rimski (sremski) imperator Marcus Aurelius Probus, koji je u III veku, na Šuljamskoj glavici zasadio vinovu lozu, čime je postao rodonačelnikom kontinentalnog vinogradarstva. U Grgurevcima benediktinci u XIII veku podižu samostan posvećen svetom Grguru – "Clastrum sancti Gregori", o čemu svedoči podzemna prostorija nađena u selu.

Grgurevci su bili i pod Turcima i pod Austro-Ugarskom. Godine 1815. u Grgurevcima je boravio Vuk Karadžić. Tu je zapisao pesmu "Smrt majke Jugovića" i „Kosovka devojka“, koje mu je u pero kazivala slepa grgurevačka guslarka. Prvi zapis o školi postoji iz 1809. godine, kada je učitelj bio Stevan Baščanski. Za vreme njegovog službovanja na školi je 1828. godine podignuto prvo zvono. Druga škola je podignuta 1889. godine. Na ploči, postavljenoj na fasadi zgrade, piše: „Škola ženske mladeži 1889“, a ta škola radi i danas. Grgurevci od 1926. godine imaju fudbalski klub. Godine 1937. obnovljena je Narodna čitaonica i knjižnica, u okviru koje su delovali pozorište, muzička i tamburaška sekcija. Lovačko društvo postoji od 21. decembra 1939. godine. U Grgurevcima je za Drugog svetskog rata osnovana prva partizanska škola na ovom području. Danas Grgurevci imaju sve manje stanovnika (oko 1.300), ali dva udruženja žena: jedno je „Višnja“, osnovano 2008. godine, a drugo „Fruškogorke“ 2009. godine. Godine 2012. gospodin Milorad Milošević je na mestu gde je zasađena prva vinova loza, podigao vinograd od 5HA (u perspektivi još dva) i spomen ploču velikanu ovih prostora, Marcusu Aureliusu Probu. Sve napred taksativno navedeno je kao uvod u upoznavanje ovog izuzetnog sremačkog mesta, u kome je dve godine ranije, otvorena Etno kuća „Majka Angelina“, koju je od svoje majke nasledila i oplemenila Milka Petković Bjelica.

Nenaviknuta na publicitet i davanje intervju, Milka je taj deo posla prepustila mladoj studentkinji književnosti i pesnikinji Nadici Malešević, koja je obavestila:

-Objekat je star oko 150 godina, ali u njemu ima nekoliko vekova tradicije. I upravo tu tradiciju treba razvijati tako što ćemo Sremu, Srbiji i šire pokazati koliko ona može da ponudi, koliko u njoj ima lepote, zanimljivosti, iskustva... U etno kući ima čitav niz predmeta materijalne prirode i duhovne kulture. Ovi predmeti pokazuju kako je izgledao život naših predaka na području, pre svega Grgurevaca, ali i u čitavoj regiji. Kada govorimo o predmetima koji su se upotrebljavali u svakodnevnom životu mislimo i na život u domaćinstvu i na život u seoskoj zajednici. U ovom objektu ima predmeta koji su činili pokušstvo, ali i onih predmeta koji su bili korišćeni u proizvodnji i pripremi hrane i kada se obrađivalo imanje. Svi su ti predmeti imali i upotrebn

vrednost, ali su oni značajni i za religiozne, obredne momente, što danas mnogima nije ni blisko, ni sasvim jasno. Naša tradicija je tradicija koja se dugo razvijala i ona se istovremeno i menjala i usavršavala. Došli smo u neki period kada se ta tradicija zanemaruje pod uticajem modernog, urbanog načina života. I danas se srećemo sa situacijom da naša deca, ne samo u gradovima, ne znaju kako su živeli njihovi preci i uopšte njihove živote doživljavaju apstraktno. Naprimjer, kada odem u peti razred i kada deci pričam o preslici, vretenu, jarmu, deca ne znaju šta je to. I upravo, ovakve etno kuće mogu da deci omoguće da dodirnu te predmete, da saznaju kada su se i kako upotrebljavali, u kojim prilikama, koja je bila njihova svrha. Ovo nije zanimljivo samo deci, nego i stranim turistima. Samim tim što oni upoznaju našu kulturu, ona im postaje bliska i draga i to mogu da šire među svojim sunarodnicima. Pored toga što mogu da uživaju u prijatnom ambijentu oni mogu da uživaju u domaćoj kuhinji, da upoznaju lokalne običaje, mogu da se upoznaju sa tradicionalnom obradom zemljišta i to je velikoj meri u skladu sa današnjim modernim ekološkim shvatanjima. Svi objekti koji se nalaze u dvorištu imaju svoj položaj u prostoru koji govori o prioritetima domaćinstva, koji govore o statusu domaćinstva, a nameštaj i pokućstvo u kući, njihov raspored u prostorijama ukazuje na estetske kriterijume ovog regiona. To, takođe, ukazuje i na položaj žene u društvu i upravo se položaj žene u našoj kulturi menjao, što je potrebno istaći. Nama je cilj da očuvamo tradiciju, da je prenosimo i da je na ovaj način širimo. Sa druge strane, želja nam je da edukujemo mlade i da privučemo turiste – naglasila je Nadica malešević.

Milka Petković Bjelica, srdačna i dobrodušna žena i još bolja domaćica, ili bolje reći gazdarica, detaljno nam je pokazala sve zanimljivosti Etno kuće Majka Angelina. Napomenula je: -Majka mi je zaveštala ovu kuću, da se ne proda, već da se od nje napravi etno znanje i ja, koliko god da sam život provodila u Beogradu, sam sada predana ispunjenju toga zaveta. Stalno sam u Grgurevcima, stalno radim na oplemenjivanju sadržaja kuće i trudim se da ljudima pokažem sve ono naše, tipično „sremačko“, u čemu imam sve veću podršku prijatelja, komšija, kao i članica Fonda turistički klaster „Srem“ u kome se i sama nalazim, a koji su danas bili naši dragi gosti. Verujem u ovo što radim, verujem u snagu klastera „Srem“, kao i u snagu klastera „Sveti Dimitrije“ iz Sremske Mitrovice i sigurna sam da će uz rad doći i rezultati. Ja imam skromne godine iskustva u ovome, ali veliku želju da ovaj projekat u koji ulažem celu sebe i svoju dušu, zaživeti i da će to biti svetlost koja obasjava našu tradiciju, kulturu i živote naših predaka. Mi smo već uspostavili saradnju sa članicama klastera, među kojima vidim i osećam pomoć i podršku, ali i njihovu odlučnost da svi zajedno učinimo nešto dobro za mlade generacije, koje danas ne znaju šta je vuna i kako se ona pravi, ali znaju sva najnovija događanja na Pinku i u svetu turbo folka. Naša je želja da to promenimo, da tim mladim ljudima proširimo znanje, vidike i saznanje o svojim korenima. U tom smislu, imam punu podršku lokalne samouprave, a sve više i škola, koje ovde dovode svoje đake na tzv. praktičnu nastavu. I ovom prilikom, pozivam sve vaspitače, nastavnike, profesore, da povedu decu u obilazak Grgurevaca i Etno kuće Majka Angelina, ali i sve zainteresovane turiste, koji će ovde uz sremačku srdačnost imati šta da vide i dožive - izjavila je Milka Petković Bjelica.

A da ćete zaista imati šta da vidite, počev od ulaznih vrata dvorišne kapije, cvetnog dvorišta, mladenačke sobe, suvenirnice, do vinskog podruma, potvrđujem to rečima, ali i fotografijama koje slede. Ipak, mislim da je najbolje da se u sve navedeno, sami uverite.

[Više fotografija možete videti o v d e.](#)